

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/242686,Uroczyste-oznaczenie-grobu-powstanca-slaskiego-Ludwika-Fyrli-znakiem-pamieci-Tob.html>
29.05.2026, 17:11

[Nastę
ny](#)

[Powrót](#)

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” - Żory, 25 maja 2026

25.05.2026

25 maja 2026 r. na cmentarzu parafialnym w Żorach Roju odbyła się uroczystość oznaczenia grobu weterana powstań śląskich Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” zorganizowana staraniem Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach.

W wydarzeniu udział wzięli: przewodniczący Rady Miasta Żory Piotr Koszyła, sekretarz miasta Żory Anna Szelka, pełnomocnik Prezydenta miasta Żory Daniel Wawrzyczek, proboszcz parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Żorach-Roju ks. Bogusław Mielnik, proboszcz parafii św. Barbary w Rybniku Boguszowicach ks. Piotr Rożyk, duchowni z Centrum Formacji Duchowej w Trzebini, delegacja społeczności Szkoły Podstawowej nr 11 im. Gustawa Morcinka w Żorach Roju na czele z dyrektorem Sylwią Rojewską-Mazur, delegacja społeczności Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 18 im. Jana Brzechwy w Rybniku Boguszowicach na czele z dyrektorem Gabriellą Chraoń, dziecięcy zespół ludowy „Małe Rojanki”, przedszkolaki z Przedszkola nr 17, przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń i organizacji, społeczność dzielnicy Rój, a także liczne poczty sztandarowe.

Szczególnymi uczestnikami wydarzenia byli potomkowie rodziny weterana powstań śląskich na czele z jego najmłodszą córką Wandą Banaszkiewicz.

Przemówienie okolicznościowe wygłosił przewodniczący Rady Miasta Piotr Koszyła. Wydarzenie poprowadził naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach Jan Kwaśniewicz, który przybliżył ideę akcji „Powstańcy to wiara, nadzieja i cud - ocalmy groby Powstańców Śląskich od zapomnienia!” mającą na celu zewidencjonowanie jak największej liczby grobów, w których spoczywają powstańcy śląscy, a dotąd nie figurujących w dostępnych ewidencjach prowadzonych przez instytucje samorządowe i państwowe. Życiorys Ludwika Fyrli przedstawiła Anna Binek-Zajda (OBUWiM). Aktu oznaczenia grobu znakiem pamięci „Tobie Polsko” dokonał Jan Kwaśniewicz, po czym ks. Daniel Banaszkiewicz odmówił modlitwę w intencji zmarłego powstańca. Nie można nie wspomnieć również o artystycznym akcencie w postaci ujmującego występu dziecięcego zespołu ludowego działającego przy Zespole Szkół nr 5 w Roju „Małe Rojanki”, który przy akompaniamencie Leonarda Motyki i pod kierownictwem Urszuli Budniok oraz Sylwii Gawłowskiej wykonał jedną z najpopularniejszych pieśni powstańczych „Już zachodzi czerwone słońce”. Nie mniejsze wrażenie wywarła interpretacja wiersza zatytułowanego „Bohater powstania śląskiego” nieznanego autora w wykonaniu Zuzanny Kowalczyk uczennicy Szkoły Podstawowej nr 11 im. Gustawa Morcinka w Żorach. Całości dopełniły poruszające, pełne intymnych wyznań słowa o Ludwiku Fyrli przywołane przez wnuka ks. Daniela Banaszkiewicza. Ceremonię zwińczyło złożenie kwiatów i zapalenie zniczy.

Ludwik Fyrla. Fot. z archiwum rodzinnego.

Ludwik Fyrla urodził się 4 sierpnia 1897 r. w Brzeźcach koło Pszczyny w rodzinie Józefa i Anny. Po ukończeniu szkoły powszechnej najpierw podjął pracę w hucie „Laura” w Siemianowicach, a później w kopalni węgla kamiennego „Boże Dary”. W 1919 r. wstąpił do konspiracyjnej Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska. Uczestniczył we wszystkich trzech powstaniach śląskich. W pierwszym i drugim walczył na terenie powiatu pszczyńskiego w kompanii dowodzonej przez Pawła Pachóła. W trzecim natomiast w 7 kompanii II batalionu 2. Żorskiego Pułku Piechoty pod dowództwem Nikodema Sobika, w szeregach którego brał udział w zajęciu między innymi Żor i

Rybnika. Podczas II wojny światowej zaangażował się w działalność ruchu oporu, w jego mieszkaniu odbywały się spotkania konspiratorów Armii Krajowej związanych w Inspektoracie Rybnik. Odznaczony Śląskim Krzyżem Powstańczym i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 6 marca 1983 r.

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian Faucz/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Zorach. Fot. Sebastian Faucez/UM Żory

Uroczyste oznaczenie grobu powstańca śląskiego Ludwika Fyrli znakiem pamięci „Tobie Polsko” w Żorach. Fot. Sebastian

Faucz/UM Żory
[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Katowice

Katowice

Upamiętnienie